Tadqiqot.uz

RESPUBLIKA KO'P TARMOQLI ILMIY KONFERENSIYA | CONFERENCES | КОНФЕРЕНЦИЯ | ANJUMAN

YANGI O'ZBEKISTON: INNOVATSIYA, FAN VA TA'LIM

CONFERENCES.UZ

2023

DAVRIYLIGI: 2018-2023

DUNYODA BIRINCHI KASHF ETILGAN TELEFON

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY OLIY TA'LIM MUASSASALARI PROFESSOR-O'QITUVCHILARI, YOSH OLIMLAR, DOKTORANTLAR, MAGISTRANTLAR VA IQTIDORLI TALABALAR

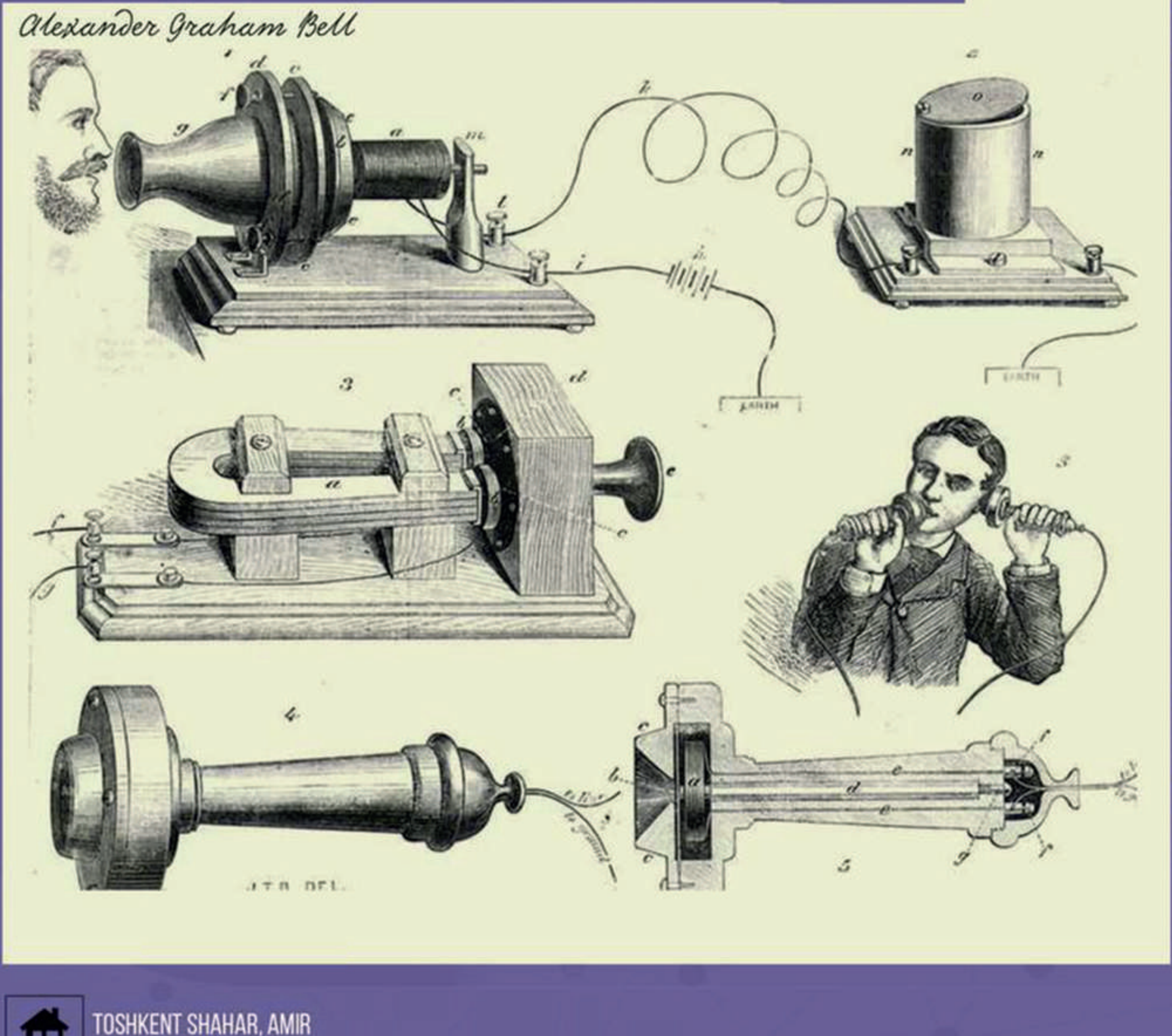

TOSHKENT SHAHAR, AMIR TEMUR KO'CHASI, PR.1, 2-UY.

+998 97 420 88 81
+998 94 404 00 00

WWW.TAQIQOT.UZ
WWW.CONFERENCES.UZ

AVGUST
№55

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ИННОВАЦИЯ, ФАН ВА ТАЪЛИМ 2-ҚИСМ

НОВЫЙ УЗБЕКИСТАН: ИННОВАЦИИ, НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЧАСТЬ-2

NEW UZBEKISTAN: INNOVATION, SCIENCE AND EDUCATION PART-2

ТОШКЕНТ-2023

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим" [Тошкент; 2023]

"Янги Ўзбекистон: Инновация, фан ва таълим" мавзусидаги республика 55-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 31 август 2023 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2023. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн даврий анжуманлар «Ҳаракатлар стратегияси-дан – Тараққиёт стратегияси сари» тамойилига асосан ишлаб чиқилган еттита устувор йўналишдан иборат 2022 – 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси мувофиқ:– илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий анжуманлари таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳтил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
Доцент Шакирова Шохида Юсуповна «Тараққиёт стратегияси» маркази муҳаррири

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети Хорижий тиллар факультети ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, DSc, Тошкент фармацевтика институти, Фармацевтик ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва сифат менежменти кафедраси профессори

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, DSc, Тошкент фармацевтика институти, Фармацевтик ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва сифат менежменти кафедраси профессори

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Проф. Хамидов Мухаммадхон Хӓмидович «ТИИМСХ»

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

1. Nazarov Ismoiljon Baxtiyor o‘g‘li
INSONGA E’TIBOR MA’NAVIY YUKASLISH KAFOLATI 7

ФАЛСАФА ВА ҲАЁТ СОҲАСИДАГИ ҚАРАШЛАР

INSONGA E'TIBOR MA'NAVIY YUKASLISH KAFOLATI

Nazarov Ismoiljon Baxtiyor o'g'li
Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zMU
Ijtimoiy fanlar fakulteti Milliy g'oya,
ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi
4-kurs

ANNOTASIYA
Mazkur maqolada O'zbekiston Respublikasida insonga e'tiborning yuksak yo'nalishi, davlatimiz siyosatida olib borilayotgan islohotlarning mazmuni inson uchun ekanlig yoritib berilgan. Shuningdek, Milliy yuksalish jarayonida inson qadr-qimmatini oshirishga qaratilgan ilmiy-amaliy ishlar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: insonga e'tibor, ma'naviy yuksalish, fuqarolik jamiyati, ijtimoiy davlat, insoniylik, insonparvarlik, inson huquqlari.

Inson-tirik tabiatning bir qismi bo'lib, yer yuzidagi hamma tirik mavjudotlarning eng oliysidir. Falsafiy adabiyotlarda qayd etilganidek, yerdagi barcha tirik mavjudotlar ichida faqat odam bioijtimoiy mavjudotdir. Inson ijtimoiy mavjudotligining ma'nosi shundan iboratki, u ijtimoiy mohiyatga ega. Biologik mavjudot bo'lishining sababi esa ana shu mohiyat egasi bo'lgan odam jonli organizm ekanligidir. Inson tabiat taraqqiyotining toji bo'lsa-da, uning ijtimoiy mohiyati ma'naviy kamolotga, ma'naviyatga, cheksiz ehtiyoj sezib turishini taqazo etadi. falsafiy ta'limotlarda inson muammosi alohida shaxsning xususiyatlarini emas, balki uni ijtimoiy-tarixiy jarayonlarning sub'ekti sifatida bir butunlikda o'rganadi. Demak, inson sayyoramizda mavjud bo'lgan jonli organizmlarning oliy bosqichi, ijtimoiy-tarixiy faoliyatining va madaniyatining sub'ektidir.

Falsafa tafakkuri taraqqiyotida inson, uning bilimi, ta'lim-tarbiyasi axloqiy odobiga tegishli masalalar markaziy o'rinda bo'lgan. Buyuk muafakkrlar va faylasuf olimlarning manashu masalalarni hal qilinishida katta hissasi bor.

Inson ijtimoiy hayotni, tarixni, ma'naviyatni vujudga keltiruvchi faol, ijodkor, yaratuvchi, voqelikni uzluksiz yangilab turuvchi qudratli kuchdir. Shunday ekan, ma'naviy hayot tizimini yaratish uni izchil olib borish, insonlarning hayot darajalarini yaxshilash albatta keng ko'lamli islohatlarni tashkil qiladi.

Ma'naviy hayot jarayonini izchillikda amalga oshirishda iqtisodiy yoki ijtimoiy islohatlar juda muhim hisoblanishi barchamizga ma'lumdir. Mamlakatimizda yashayotgan har bir insonning ijtimoiy, tinch va osuda hayot kechirishi, o'zini anglagan holda ma'anaviy kamolga yetishi uchun davlatimizda barcha shart-sharoitlar yaratilmoqda. Shu bilan birga ijtimoiy, siyosiy, iqtisodiy islohatlar ham inson manfatlari uchun rivojlantirib borilmoqda. Insonning tinch yashash, Ilm-ma'rifat egallashi va erkin mehnat qilishi Konstitutsiyamizda muhrlab qo'yilgan. Bu esa albatta jamiyatimizda insonning ma'naviy yuksalishining huquqiy kafolatini ta'minlanganligidan dalolatdir. Insoning ma'naviy yuksalishida mamlakatdagi tinchlik, xavfsizlik, barqarorlik, ilm egallash uchun keng imkoniyatlarning davlat tomonidan kafolatlanishi muhim rol o'ynaydi.

Mustaqil O'zbekistonimizning Milliy tiklanish bosqichida Birinchi Prezidentimiz Islom Karimov «Insonning eng ustuvor va muqaddas huquqlaridan biri – bu tinch yashash huquqidir. Davlat va jamiyatning burchi ana shu huquqni barcha qonuniy vositalar bilan kafolatlab berishdan iborat. Bu huquqni amalga oshirish – davlat va jamiyatni demokratlashtirishning eng muhim shartidir. Demokratiyaning insonparvarligi ham birinchi galda ana shu mezon bilan o'lchanadi»[2], degan fikrni ilgari surishida ham bevosita insonning ma'naviy kamoloti uchun avvalo tinchlik va insonparvarlik siyosatining ahamiyatiga e'tibor qaratganligini ko'rishimiz mumkin. O 'zbekistonning yangi taraqqiyot bosqichi, Milliy yuksalishda Muhtaram Prezidentimiz Shavkat

Mirziyoyev tomonidan insonga e’tibor bevosita jamiyatning ma’naviy yuksalish kafoloti sifatida qaralib yanada rivojlantirilmoqda. Prezidentimiz tomonidan amalga oshirilayotgan islohatlar asosida avvalo inson manfatlari g‘oyasi va tamoili yotganligidan dalolatdir. Prezidentimiz tomonlaridan 2023-yil “Insonga e’tibor va sifatli ta’lim” yili deb ataldi. Bu esa o ‘z navbatida jamiyatimizda insonga e’tibor darajasini davlat rahabri darajasida ekanligi va insonning buyuk qalbi naqadar sof buloqlar sarchashmasi sifatida ma’naviy yuksalish orqali inson e’tiborini ko‘rsatib bermoqda. Shuni alohida ta’kidlash joizki, xalqimizning xoxish irodasi bilan, umumxalq referendumida 2023-yil 30-aprel kuni qabul qilingan Yangi tahrirdagi O‘zbekiston Konstitutsiyasining 25-moddasi “Yashash huquqi har bir insonning ajralmas huquqidir va u qonun bilan muhofaza qilinadi…”[1], deb belgilab qo‘yilganligi insonga bo ‘lgan e’tiborning davlat siyosati darajasidagi eng yuqori namunasidir. Yangi Konstitusiyamizning VII bobidagi 25, 26, 27, va IX bobidagi 41-53-moddagacha bo‘lgan moddalarda ham va undan tashqari butun Konstitusiyamizning asosiy mazmunida ham inson huquqlari kafolatlandi va mustahkamlab qo‘yildi.

O‘zbekiston Respublikasida amalga oshirilayotgan islohatlar va keng ko‘lamli ijtimoiy jarayonlar insonga e’tibor va uning farovonligi uchun hizmat qiluvchi amaliy chora-tadbirlar namunasi hisoblanadi.

Insonga e’tibor orqali jamiyatni ma’naviyatli, ma’rifatparvar jamiyatga aylantirish g ‘oyasini amalga oshirish yo‘lida O‘zbekistonda so‘ngi yillarda ko‘plab amaliy ishlar qilindi. Bu borada O ‘zbekistonning xorijiy tajribalar va turli xildagi inson huququlari bo‘yicha tashkilotlarga a’zo bo‘lib borishi davlatimizda insonga bo‘lgan e’tibor ko‘lamini kengayib borayotganligini ko‘rsatmoqda. Misol tariqasida “Hozirgi vaqtda O‘zbekiston inson huqqlari bo‘yicha 80 dan ortiq xalqaro hujjatga, jumladan, BMTning 7 ta asosiy shartnomasi hamda 4 ta fakultativ protokoliga qo‘shilga. Ularning ijrosi yuzasidan BMT Inson huquqlari bo‘yicha kengashi va shartnomaviy qo‘mitalariga muntazam ravishda milliy ma’ruzalarni taqdim etib kelmoqda”.[3] Yuqoridagi misollar BMTning Xalqaro huquqiy normalarining ko‘plab bandlari O‘zbekiston qonunchiligi asosida amalga oshirilayotganiga yaqol misol bo‘la oladi. Ya’ni insoning asosiy demokratik yashash huquqiga nisbatan amalga oshiriladigan qiynoq, insonga nisbatan amalga oshiriladigan tibiyotdagi nohaqliklar, inson huquqlarining paymol qilinishi kabi salbiy jihatlarga yechimlar berilmoqda va eng quvonarli jihati bularning katta qismi amaliy jarayonlarda qo‘llanilishida bo‘layotganligidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. T.: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2023-yil, 17-bet.

2. Islom Karimov. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. –T.: «Ma’naviyat» nashriyoti, 2013-yil, 73-bet.

3.Sh.M.Mirziyoyev. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – T.: “O‘zbekiston” nashriyoti, 2022. 58-bet.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН: ИННОВАЦИЯ, ФАН ВА ТАЪЛИМ 2-ҚИСМ

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаххиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 31.08.2023

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000